

05
06
01/7 M C

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Mr Goran Bubić

Banja Luka, ul. Marije Bursać 1; PDV: 503909850009; JIB: 4503909850009
Tel: ++ 387 (0)51 218 828, 218 011, 218 966, Faks: 218 006; Mobile 065 514 410
web: www.advokatbubic.com; e-mail: info@advokatbubic.com

- Апелационо одлуку Суда БиХ
СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У САРАЈЕВУ

путем
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Сарајево, ул. Данијела Озме 7

BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

PRIMLJENO:	Datum: 13.08.2025	Vrijeme: 10:00h	Način: POŠTA
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
06-1-	07-1-	939/1	25

На број предмета: 06-1-07-1-939/25

Против одлуке Централне изборне комисији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ЦИК БиХ) број: 06-1-07-1-939/25 од 06.08.2025. године, која је достављена дана 11.08.2025.године, као пуномоћник госп. Милорада Додика, изјављујемо следећу

Жалбу

Због:

- повреда управног поступка из члана 35 тачка 6), 36. и др. Закона о управном поступку Босне и херцеговине (у даљем тексту: ЗУП БиХ);
- повреде одредаба члана 80 став 4, 87 и др. Устава Републике Српске (који је усклађен с Уставом Босне и Херцеговине),

с приједлогом да се жалба уважи и оспорена одлука ЦИК БиХ од 06.08.2025. године поништи и предмет врати на поновни поступак ЦИК БиХ.

Разлози за жалбу

1. Допуштеност и благовременост жалбе

Оспореном одлуком ЦИК БиХ од 06.08.2025.године Милораду Додику (у даљем тексту: жалитељ) утврђен је престанак мандата председника Републике Српске са даном 12.06.2025.године. Одлука је образложена мјером безбједности престанка функције председника Републике Српске која је жалитељу изречена од стране Суда Босне и Херцеговине у кривичном поступку под пословним бројем С1 2 К 046070 23 К пресудама од 26.2.2025. године и 12.06.2025.године.

Против одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године жалбу подноси пуномоћник/бранилац жалитеља на основу пуномоћи од 04.08.2025.године достављене уз захтјев пуномоћника/браниоца поднесеном ЦИК-и БиХ 06.08.2025. године, у истом предмету ЦИК БиХ број: 06-1-07-1-939/25. Значи да је жалба дозвољена јер је предаје овлаштени пуномоћник.

Жалба се подноси благовремено јер је одлука која се оспорава жалбом достављена 11.08.2025.године, а жалба се предаје пошти, препорученом пошиљком, данас 12.08.2025.године.

2. Одређивање ретроактивне примјене појединачног акта чини тај акт незаконитим

Чини се вјероватним да је за ЦИК БиХ питање суштинске уставности и законитости у основи маргинализовано, односно није ни расправљано о њему.

Изгледа је једино у Босни и Херцеговини могуће да се појединачан акт, који производи озбиљне правне посљедице уручује жалитељу 04.08.2025. године, а да производи посљедице од 12.06.2025.године?

Дио јавности у држави ће рећи нека се право (какво-такво) остварује таман свијет пропао (*fiat iustitia pereat mundus*), а ЦИК се формалистички позива на одредбу члана 115 КЗ БиХ. Ова одредба ни на који начин не допушта нити оправдава ретроактивност њене примјене. Одредба члана 115 КЗ БиХ је *in abstracto* на мјесту, али се њоме не може правдати да се одређен појединачан акт, као што је оспорена одлука, примјењује ретроактивно, јер се тиме крше основни стандарди владавине права.

Према уставно-судској пракси ретроактивност је дозвољена само у двије чињеничне и правне ситуације: (1) када то природа правног односа допушта и (2) када је ријеч о новчаним обавезама.

У овом случају није ријеч о наведеним ситуацијама. Природа уставног мандата предсјеника Републике Српске, у овом случају очекивана уставна активност жалитеља у периоду од 12.06.2025.године, па до 04.08.2025.године (укупно 52 дана), произвела је низ правних посљедица у Републици Српској, како када су у питању општи акти, попут указа о проглашењу закона, тако и појединачни акти из надлежности предсједника Републике. Шта с тим?

Кога брига за правне посљедице у периоду од 12.06.2025. године па до 04.08.2025. године? Колико је закона изгласано у Народној скупштини Републике Српске и указа потписано за ових 52 дана? Предње се не може занемарити. Оспорена одлука очигледно превиђа посљедице ретроактивности њене примјене која није прихватљива за ову правну ситуацију. Чини се вјероватним да је потпуно занемарена извршност одлуке, у корист правоснажности, о чему се ћути и у диспозитиву (и образложењу) одлуке што је чини незаконитом.

Зато сматрамо да се жалба треба уважити и оспорена одлука поништити и само по овом основу јер је нужно да се у диспозитиву разјасни питање престанка мандата у односу од када саме посљедице престанка мандата обавезују.

Уосталом, и у поступку доношења закона није нужно да се исти примјењује рачунајући од дана ступања на снагу закона, већ је могућ и каснији дан почетка примјене, што се у пракси и догађа. Па зашто се то не би односило и на појединачни правни акт. У овом случају на оспорену одлуку.

3. Обавезност изузећа члана ЦИК БиХ

Стални члан ЦИК БиХ госп. Вања Бјелица-Прутина је у парничном спору са жалитељем. По њеној тужби се пред Основним судом у Сокоцу води парнични поступак против жалитеља у предмету под пословним бројем 89 0 П 083672 23 П, а суд је донио првостепену пресуду којом је одбијен тужбени захтјев, а госп. Вања Бјелица-Прутина је поднијела жалбу против првостепене пресуде.

Докази: пресуда Основног суда Соколац број: 89 0 П 083672 23 П од 12.10.2024.године (прилаже се уз жалбу)

Према сазнању жалитеља стални члан ЦИК БиХ госп. Вања Бјелица-Прутина, по струци правник, а раније и адвокат, учествовала је у доношењу жалбом оспорене одлуке иако је у судском спору са жалитељем. Разумно је закључити да због актуелног парничног поступка постоји непријатељско расположење именоване према жалитељу, па је нејасно зашто се овај члан ЦИК БиХ није сам изузео од гласања у смислу чланова 35, 36, 37 и др. Закона о управном поступку БиХ (даље у тексту: ЗУП), који је сходно примјењљив на предметни поступак који води ЦИК против жалитеља.

У овом случају ријеч је о приватно-правном односу члана ЦИК и жалитеља који је проистекао из парничног поступка, па се очигледно ради о обавезном изузећу (искључењу службеног лица од одлучивања) из члана 35 тачка 6) ЗУП, ради постојања „...другог пословног односа“. Однос члана ЦИК и жалитеља је очигледно приватно-правне природе и одговара сврси и циљу одредбе члана 35 тачка 6) ЗУП БиХ.

У овом случају постоје „друге околности“ за искључење полазећи од сврхе и смисла одредаба ЗУП које регулишу изузеће (члан 36 и др. ЗУП БиХ). Зато жалитељ сматра да је именована требала бити изузета/искључена од одлучивања приликом доношења одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године, која се оспорава овом жалбом.

Треба нагласити да се парнични поступак по тужби члана ЦИК против жалитеља управо тиче околности у вези са изборним процесом 2022. године, и улогом госп. Вање Бјелица-Прутина у доношењу одлуке о поновном бројању гласова баш за функцију предсједника Републике Српске, а које се испоставило непотребним јер су се резултати новог бројања гласова у организацији ЦИК поклапали с ранијим резултатима бројања у гласачким одборима.

По схватању пуномоћника парнични поступак је апсолутно релевантан за искључење именованог члана ЦИК из процеса доношења одлуке која се оспорава жалбом из разлога што парнични поступак није покренуо жалитељ, већ је поступак покренут мимо воље жалитеља. Значи да је постојећи парнични спор разлог за изузеће стваран, произведен вољом члана ЦИК, а није фингиран од стране жалитеља, да се створи привид разлога за изузеће. Напокон, разлог за изузеће је увјерљивији и због чињенице да члан ЦИК у првостепеном поступку није успјела са тужбеним захтјевом.

4. Престанак мандата према оспореној одлуци је у противности с Уставом Републике Српске

По схватању пуномоћника сваки правни поредак не укључује само међусобну конзистентност појединачних аката надлежних органа, укључујући и судске одлуке, већ и сагласност појединачних аката, као што је оспорена одлука, са уставним поретком државе.

Као што је познато и ваљда неспорно, уставни поредак у Босни и Херцеговини (БиХ) регулисан је Уставом БиХ и уставима ентитета – уставима Републике Српске и Федерације БиХ. Устав Републике Српске усклађен с Уставом Босне и Херцеговине и по ставу Венецијанске комисије.¹

Из садржине образложења жалбом оспорене одлуке закључује се да редован четворогодишњи мандат предсједника Републике жалитељу престаје тек у октобру 2026. године. Устав Републике Српске јасно прописује начин престанка мандата предсједнику Републике у одредби члана 87 став 1 која гласи:

„Предсједнику Републике престаје мандат прије времена на које је биран у случају оставке или опозива.“

Значи да је оспореним појединачним актом утврђен престанак мандата предсједника Републике на начин који је супротан Уставу Републике Српске.

Осим тога, правно је неприхватљиво инкриминисати поступање уставног предсједника Републике Српске по Уставу РС.

У чињеничном опису осуђујућег дијела пресуде Суд БиХ од 26.2.2025.године, која је у доказима предмета, наводи се:

„Милорад Додик, као службена особа у институцији Републике Српске, у својству Предсједника Републике Српске, **користећи овласти прописане чланом 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске** („Службени гласник

¹ Пуни назив је Европска комисија за демократију путем права, са сједиштем у Венецији, гдје се одржавају пленарне сједнице, са секретаријатом у Стразбуру, основана је на 10. маја 1990. године на 86 сједници Комитета министара Савјета Европе. Њен основни мандат је управо код усвајања устава који су у складу са стандардима европског уставног наслеђа.

РС“, број: 21/1992...) донио Указ о проглашењу Закона о измјени Закона о објављивању закона и других прописа Републике Српске ... на начин да је исти својеручно потписао, који Закон је усвојила Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној 21.06.2023.године... као и Указ о проглашењу Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине ...који Закон је усвојила Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној дана 27.06.2023.године...” (тачка 2 изреке пресуде, стр 7).

Разумно је упитати како било ко може починити кривично дјело ако неспорно користи уставно овлашћење и према самом чињеничном опису у пресуди? **Кривично дјело се може извршити злоупотребом овлаштења, прекорачењем овлаштења (чињењем), али и невршењем овлаштења (нечињењем), али никако „вршењем овлаштења“ и то још „уставног овлаштења“.**

У овом случају наводним кривичним дјелом кривично право служи као инструмент политичког притиска, а не средство владавине права. Ако функционер поступа у складу с уставом ентитета, то не смије представљати кривично дјело. Члан 203а КЗ БиХ у овом контексту није у сагласности са темељним правним и уставним принципима Босне и Херцеговине, ако предпоставља могућност инкриминације и у случају вршења овлаштења из Устава Републике српске, као што је случај са осудом жалитеља.

Зато је ЦИК БиХ, прије доношења оспорене одлуке требао размотрити општа питања уставности и законитости, а не само формално антиципирати пресуде Суда БиХ од 26.2.2025.године и 12.06.2025.године. Ово није у питању однос једног појединог акта (судске пресуде) према другом појединачном акту (одлука ЦИК о престанку мандата) већ магистрална питања уставности и правне сигурности, а тиме и владавине права.

5. Евидентне дилеме у погледу примјене начела непристрасности

Као што је познато важан је став опште јавности да сви јавни органи који одлучују о правима и обавезама субјеката права одражавају не само утисак независности већ и утисак стварне непристрасности. Не само у судском, већ и у другим, па и у управном/административном поступку, какав је предметни поступак који води ЦИК БиХ. У овом случају у питању је јавност која је жалитељу дала повјерење на непосредним и тајним изборима, да обавља дужност предсједника Републике Српске.

С друге стране, када је у питању (не)пристрасност у поступцима против жалитеља ријеч је о очигледно правно неприхватљивим ситуацијама у тим поступцима. Без обзира што у Босни и Херцеговини постоје бројне судије и службена лица која се ни на који начин не могу повезати са жалитељем, у смислу начела непристрасности, ипак су у поступцима против жалитеља поступали судије, ево и члан ЦИК, који се због ранијих неспорних догађаја могу повезати са жалитељем.

Укључујући и поступање госп. Шмита. Ти догађаји су угрозили начело непристрасности.

Ова пристрасност је очигледна у активностима нелегитимног госп. Кристијана Шмит који намеће кривично дјело из члана 203а КЗ БиХ, циљано против жалитеља. Онда на конференцији у Бечу, 10. новембра 2023.године, госп. Шмит изјављује:

„Можете ли имати активну и ефективну политичку структуру која одлучује, доноси једногласну одлуку и да људи као што је овај Милорад Додик, за кога се сматра да је понекад врло близак господину Лаврову, сједи за столом као и ми? Ја не могу.“

Страни држављанин, де iure очигледно нелегитиман, наступа лично и осветнички према жалитељу, зато што госп. Шмита Руска Федерација, а ни Републике Кина, као сталне чланице СБ УН, не признају да је легитиман високи представник у БиХ. Не признаје га ни Република Српска јер га СБ УН није потврдио за високог представника на сједници СБ УН од 22.7.2021. године. Какве везе ово осветничко понашање госп. Шмита има с улогом медијатора међу странама, како регулише Анекс 10 Општег оквирног споразума за мир у БиХ?

Дакле, поступак одузимања мандата не подржава владавну права већ представља лични обрачун странца са жалитељем - непослушним уставним политичким представником народа, који га с правном аргументацијом, а не произвољно, не признаје за високог представника у БиХ.

У вези с (не)пристрасношћу подсећамо да у кривичном поступку оптужницу против жалитеља потврђује судија за претходно саслушање, о чијим правима је жалитељ одлучивао у својству српског члана Председништва БиХ, на основу одредаба чл. V.3.б) Устава БиХ. Жалитељ се писмено противио избору судије у Стални кривични суд у Хагу, а судија није изабрана. Ова чињеница је неспорна.

Исто тако, поступајући судија појединац, као ранији тужилац у Тужилаштву БиХ, заједно са неколико других тужилаца, писмено је тражила да се кривично процесуира жалитељ, због његових наводних најаву рушења институција БиХ. То се наводи у тексту „Пубуна у Тужилаштву БиХ: Четрнаест државних тужилаца од Гордане Тадић тражило процесуирање Милорада Додика, она обманула јавност да је формирала предмет“ (извор портал: истрага.ба од 18.10.2021.године). Такође, ни ово није спорно, а из ове чињенице слиједи да је првостепени судија због свог ранијег става према жалитељу, имала неку врсту предрасуде о кривици жалитеља.

Напокон имамо понашање сталног члана ЦИК БиХ госп. Вање Бјелица-Прутина која је у личном, приватно-правном парничном спору са жалитељем и очигледно није задовољна првостепеном судском одлуком по тужби против жалитеља, па не

може непристрасно поступати у односу према жалитељу када наступа као члан ЦИК БиХ у овом предмету против жалитеља.

Дакле, евидентан је пропуст који је довео до незаконитости оспорене одлуке због учешћа у раду ЦИК БиХ госп. Вање Бјелица-Прутина који би требао уважити Суд БиХ, како је образложено у жалби.

Пуномоћник на крају жели констатовати, па и упитати, зар у Босни и Херцеговини није могуће да о правима и обавезама уставно изабраног предсједника Републике Српске одлучују судије и службена лица који нису лично инволвирани у однос са госп. Милорадом Додиком, и истовремено нису задовољна тим односом. Имају непријатељски став према њему. Разумно је упитати да ли је то владавина права, ако постоји озбиљна вјероватноћа, не само индиција, да госп. Шмит, судије и службена лица у поступцима против жалтеља одлучују „и у својој ствари“, због непријатељског односа према жалитељу проистеклог из неспорних ранијих догађаја.

Бирачи нису овце, истина је у бирачкој кутији, па се поступци који поништавају вољу грађана, и не подржавају владавини права требају нападати свим расположивим правним средствима. Нити је етички, ни законито на овакав начин супституирати вољу већинског изборног корпуса који држи до слободе народа и грађана, не подаништва неком странцу и пратећим центрима моћи у сврху постизања политичких циљева који немају упориште у правном поретку БиХ, посматраног у цјелини.

У коначном се предлаже уважавање жалбе и поништавање одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године, како је образложено у жалби.

Прилог: 01 (један), као у жалби

Пуномоћник,

Handwritten signature in blue ink, likely belonging to the authorized representative.

31.01.2025

1

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U SOKOCU
Broj: 89 0 P 083672 23 P
Sokolac, 12.10.2024. godine

Osnovni sud u Sokocu i to sudija Veltekin Bosović, u pravnoj stvari tužiteljice Bjelica-Prutina Vanja ul. Spasovdanska broj 316. Istočno Sarajevo zastupana po advokatu Jovanović Zoran iz Pala, protiv tuženog Dodik Milorad ul. Karađorđeva broj 3. laktaši, zastupan po advokat Bubić Goran iz Banja Luke, radi naknade nematerijalne štete v.s. 15.000,00 KM, nakon glavne i javne rasprave održane dana 12.10.2024.godine u prisustvu punomoćnika tužiteljice i punomoćnika tuženih, dana 12.10.2024. godine donio je sledeću

P R E S U D U

Tužbeni zahtjev koji glasi:

„Obavezuju se tuženi da tužiteljici plati na ime naknade nematerijalne štete i to:
-za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i prava ličnosti iznos od 10.000,00 KM,
-za pretrpljeni strah iznos 5.000,00 KM,
sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate, kao i da tužiteljici nadoknadi troškove postupka, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke pod prijetnjom prinudnog izvršenja, kao i da se naloži tuženom da o svom trošku objavi ovu presudu u jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na teritoriji Republike Srpske u roku od 8 dana od dana pravosnažnosti iste.“, **odbija se u cjelosti kao neosnovan.**

Nalaže se tužiteljici da tuženom nadoknadi troškove postupka 2.172,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužiteljica je ovom sudu dana 04.01.2023.godine podnijela tužbu protiv gore navedenog tuženog, navodeći da joj se nadoknadi nematerijalna šteta sa troškovima postupka, iz razloga što je tuženi dana 10.10.2022.godine u svojim javnim izjavama medijima kako smatra iznio neistine koje se odnose na tužiteljicu i njeno postupanje kao člana Centralne

1

izborne komisije BiH (u daljem tekstu CIK).navodeći da je tužiteljica „gospođa koja je iz SDS-a viđena juče na Trebeviću sa Šarovićem“. Smatra da je direktna posljedica izjave tuženog u javnosti stavljanje tužiteljice u negativan kontekst u smislu da je u CIK-u postupala po uputstvu predsjednika jedne političke partije, i da je u javnosti kako smatra dovedena u pitanje tužiteljčina objektivnost, profesionalnost, lični moral, i da je u javnosti stvorena najnegativnija moguća slika o tužiteljici kao predstavniku srpskog naroda u članstvu CIK-a BiH. Ističe da je povodom neistinitih izjava tuženog tužiteljica imala ozbiljnu i stresnu situaciju u kojoj se osjećala fizički ugroženo, i bila pod velikim strahom sa emocionalnom patnjom i zabrinutošću za svoju sigurnost i sigurnost mladb. djeteta, osjećajući se krajnje poniženo i obespravljeno, povrijeđenog ugleda, časti i ličnog dostojanstva. Navodi primjer da je zbog kako smatra realne fizičke ugroženosti kako nje tako i mladb. djeteta obratila Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH, i da je tužiteljici uspostavljena fizička zaštita koja je trajala od 13.10. do 08.11.2022.godine. Poziva se na čl. 5. Zakona o zaštiti od klevete RS-a, postavljajući visinu tužbenog zahtjeva, kao i objavu presude u jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na teritoriji RS-a.

U odgovoru na tužbu tuženi smatra da je izneseno mišljenje tuženog predstavlja vrednosni sud i zasnovano na suštinskoj istinitosti i da je izvan domašaja Zakona o zaštiti od klevete citirajući istu, osporavajući osnov i visinu tužbenog zahtjeva smatrajući da je tužba nerazumljiva i da ne razlikuje predmet zaštite od klevete, kao i u pogledu zahtjeva za objavom presude u sredstvima javnog informisanja.

Na ročištu za glavnu raspravu, provedeni su uvidom i čitanjem sledeći dokazi i to:

- naredba Centralne izborne komisije BIH br. 05-1-07-11-2195-1/22 od 10.10.2022. god.
- snimak ekrana računara na kojem je otvoren portal Youtube na kojem je postavljen prilog o tuženikovo izjavi, novinaru RTRS-a od 10.10.2022. god. sa audio-video snimkom predmetne izjave na CD-u,
- članak objavljen na internet portalu „BL portal“ dana 11.10.2022. god. (na dvije strane),
- izvještaj neuropsihijatra dr. Abdulaha Kučukalića o pregledu tužilje dana 11.10.2022. god.
- odluka direktora Direkcije za Koordinaciju Policijskih tijela BiH br. 20-01-04-4-2179-1/22 od 04.11.2022. god. (kojom se uspostavlja fizička zaštita tužilje sa danom 13.10.2022. god.),
- odluka direktora Direkcije za Koordinaciju Policijskih tijela BIH br. 20-05/392-04-4-2179-2/22 od 08.11.2022. god. (kojom se ukida fizička zaštita tužilje)
- saslušana tužiteljica u svojstvu parnične stranke,
- provedeno vještačenje po vještaku medicinske struke dr. Mihajlović Danilu
- rješenje br. 07-2-34-1448/15 od 21.05.2015. god. o imenovanju tužiteljice za savjetnika Ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BIH.
- Članak pod nazivom „Članovi CIK-a- Šarovićeva savjetnica i kadar PDP-a objavljen na portalu princip news od 10.10.2022. god. “
- Članak pod nazivom „Ko su novi članovi CIK-a : Jovan Kalaba bio na izbornim listama PDP-a, Vanja Bjelica savjetovala Šarovića “ objavljen na portalu banjaluca.net od 16.03.2020. god.

Na osnovu naredbe Centralne izborne komisije BiH br. 05-1-07-11-2195-1/22 od 10.10.2022. god. utvrđeno da je radi pravilnog objedinjavanja rezultata izbora sa biračkih mjesta u izbornoj jedinici Republika Srpska, naređeno ponovno brojanje glasačkih listića u skladu sa dinamikom i da je glavni centar za brojanje dužan da sačini analizu i evidenciju zaprimljenih glasačkih listića, neiskorištenih, kao i analizu i evidenciju nevažećih i oštećenih glasačkih listića.

Na osnovu audio – video snimka (CD-a) na kojem je otvoren portal Youtube i postavljen prilog o tuženikovo izjavi, novinaru RTRS-a od 10.10.2022. god. utvrđeno je da je tuženi izjavio da Izbornim zakonom BiH je propisano da CIK može da sprovodi samo izbore za nivo BiH pozivajući da se okupi oko RS-a i da je to način da se predstavi srpska kao problem, da SNSD nema povjerenja u CIK jer je politički motivisan i u funkciji nekih stranačkih politika koji urušavaju RS smatrajući da su rezultati izbora legitimni, a što su potvrdili i predstavnici CEPS-a i evropski zvaničnici. Takođe tuženi je izjavio otvoren citat: **„Gospođa koja je iz SDS-a je viđena juče na Trebeviću sa Šarovićem i time urušila profesionalnost znači u procesu koji se dešava eto ona se sreće sa stranom u tom procesu“**-zatvoren citat.“ Takođe tuženi je izjavio „Predstavnici opozicije su potpisivali zapisnike i sada se novim prekrajanjima želi doći do toga da se kaže da u srpskoj nije bilo nešto uredno, žele da se ponove izbori, što neće biti u RS. Znamo šta radimo i učinit ćemo sve što je važno da našu republiku, a naša akcija biće politička.“

Na osnovu članka objavljen na internet portalu „BL portal“ dana 11.10.2022. god. (na dvije strane), sa naslovom Dodik odlučan: SNSD neće prihvatiti ponovljene izbore, utvrđeno je da je uređivački kolegij objavio sadržaj interpretirajući izjavu tuženog sa sadržajem „da je Izbornim zakonom BiH je propisano da CIK može da sprovodi samo izbore za nivo BiH pozivajući da se okupi oko Republike Srpske i da je to način da se predstavi Srpska kao problem, da SNSD nema povjerenja u CIK jer je politički motivisan i u funkciji nekih stranačkih politika koji urušavaju RS smatrajući da su rezultati izbora legitimni, a što su potvrdili i predstavnici CEPS-a i evropski zvaničnici“. BL portal prenosi da je tuženi izjavio „Vidjeli smo da se član prije nekoliko dana sastala sa Mirkom Šarovićem (SDS) i dobila uputstva kako da radi, itd.“ Takođe BL portal prenosi da je tuženi izjavio „Predstavnici opozicije su potpisivali zapisnike i sada se novim prekrajanjima želi doći do toga da se kaže da u Srpskoj nije bilo nešto uredno, žele da se ponove izbori, što neće biti u Republici Srpskoj. Znamo šta radimo i učinit ćemo sve što je važno da našu Republiku, a naša akcija biće politička“.

Na osnovu izvještaja neuropsihijatra dr Abdulaha Kučukalića o pregledu tužiteljice dana 11.10.2022. god. utvrđeno je da je ista imala stresnu situaciju zbog klevete i neistinitih činjenica koje su iznesene od tuženog (komentar odluke CIK-a o ponovnom brojanju glasova). Smatra da je kod tužiteljice prisutan strah, uznemirenost, sniženo raspoloženje, osjećaj nesanice, povreda ugleda tužiteljice, morala i stručnosti.

Na osnovu odluke direktora direkcije za Koordinaciju Policijskih tijela BiH br. 20-01-04-4-2179-1/22 od 04.11.2022. god., utvrđeno je da se uspostavlja fizička zaštita tužiteljice sa danom 13.10.2022. god. sa primjenjivošću do završetka sigurnosne procjene ugroženosti tužiteljice.

Na osnovu odluke direktora direkcije za Koordinaciju Policijskih tijela BiH br. 20-05/392-04-4-2179-2/22 od 08.11.2022. god. utvrđeno je da se ukida fizička zaštita tužiteljice sa danom 08.11.2022.godine.

Na osnovu rješenja br. 07-2-34-1448/15 od 21.05.2015. god. utvrđeno je da je tužiteljica imenovana za savjetnika Ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa, Mirka Šarovića sa pravima iz radnog odnosa i da se na radno-pravni status primjenjuje Zakon o državnoj službi u institucijama BiH itd.

Na osnovu članka pod nazivom „Članovi CIK-a-Šarovićeva savjetnica i kadar PDP-a objavljen na portalu princip news od 10.10.2022. god. “ utvrđeno je prednje navedeni portal prenosi tekst portala „Argumenti“ u kojem se objavljuje da tužiteljica ima sasvim jasan stranački profil, da je bila savjetnik Šarovića predsjednika SDS-a u vrijeme kad je on u Savjetu ministara BiH bio ministar spoljne trgovine i ekonomskih odnos, a da je ranije radila u advokatskoj kancelariji i zastupala Šarovića u sudskim postupcima i stekla njegovo povjerenje i da je istu nagradio „savjetničkom funkcijom“ u Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a zatim mjestom VD agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava. Za tužiteljicu se navodi da je sporno njeno imenovanje u CIK-u zbog neispunjavanja jednog od glavnih uslova, a to je iskustvo u provođenju izbora. Portal princip news prenosi da su na sjednici predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH glasovima tadašnje većine (SDS i PDP) bili i poslanici iz F BiH najviše iz SDA i da su reizabrani novi-stari članovi Arnautović i Šantić, a iz reda srpskog naroda izabrani su novi Kalaba i Prutina itd.

Na osnovu članka objavljen na portalu banjaluka.net od 16.03.2020. god. pod nazivom „Ko su novi članovi CIK-a utvrđeno je da je Jovan Kalaba bio na izbornim listama PDP-a, Vanja Bjelica savjetovala Šarovića“ u kojem se objavljuje da je iz reda srpskog naroda tužiteljica bila savjetnik predsjednika SDS-a Mirka Šarovića, a kadar PDP-a Jovan Kalaba, a Zakon propisao da članovi CIK-a ne mogu biti osobe povezane sa političkim strankama. Navodi se da su Jovan Kalaba i tužiteljica favoriti PDP-a i SDS-a, da tužiteljica ima jasan stranački profil i da je od 2014.godine do 2018.godine radila kao savjetnik u kabinetu Mirka Šarovića, dok je bio ministar spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i da bliskost aktuelnom predsjedniku SDS-a nije imala obilježja konspiracije i da su sarajevski mediji obavijestili javnost o strukturi savjetnika objavljujući i preciziran iznos plate koju je tužiteljica primala savjetujući Šarovića. Takođe, portal navodi izjavu bivšeg ministra sigurnosti BiH Mektića koji je izjavio „Po čemu je izdaja formirati CIK od ljudi koji ispunjavaju uslove kao pravnici.“, negirajući da izborom Jovana Kalaba i tužiteljice u sedmočlani CIK politički uticaj na ovo tijelo dobija SDS i PDP i da će tražiti od CIK-a da obezbjedi fer i poštene izbore.

Na osnovu iskaza svjedoka Šarović Mirka utvrđeno je da je tužiteljica radila u svojstvu savjetnika u Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa kada je svjedok obavljao funkciju ministra. Negira da je se sa tužiteljicom sastajao na Trebeviću ili bilo kojem drugom mjestu, niti davao uputstva kako da postupa – radi u svojstvu člana CIK-a BiH. Isti nakon što mu je sud prezentirao članak objavljen na portalu banjaluka.net pod

naslovom „Ko su novi članovi CIK-a“: Jovan Kalaba bio na izbornim listama PDP-a, Vanja Bjelica savjetovala Šarovića, svjedok je negirao tačnost sadržaja članka, i da ga tužiteljica nikada nije zastupala u sudskim predmetima, a da je svoje saradnike lično odabirao.

Čitanjem pismenog nalaza i mišljenja vještaka prim. dr. Mihajlović Danilo, utvrđeno da kod tužiteljice radnjama tuženog nisu ostavile trajni poremećaj duševne ravnoteže, već je ostvareno vrlo neugodno sjećanje na period duševne patnje nakon izrečenog izražavanja tuženog. Kasniji tretmani kod psihoterapeuta su rezultirali povoljnim rezultatima u suočavanju sa problemom.

Čitanjem pismenog nalaza i mišljenja vještaka mr. dr. Ćesir Alen, utvrđeno da je isti nakon obavljenog pregleda tužiteljice zaključio da je posledica izjave tuženog dovela do narušavanja ugleda tužiteljice, povrede njezine časti i duševnih bolova usljed akutne reakcije na stres i poremećaja prilagođavanja i nizom negativnih emocija u vidu straha, zabrinutosti, strepnje, tjeskobe, sniženog raspoloženja, intruzivnih misli, odnosno pada funkcionalnosti. Smatra da je tužiteljica trpila duševne bolove različitih stepena inteziteta, odnosno da i dalje povremeno trpi duševne bolove koji je podsjećaju na .sam događaj.

Na osnovu provedenih dokaza cijeneći iste pojedinačno i dovodeći ih u međusobnu vezu shodno čl. 7. i 8. ZPP-a (Sl. Glasnik RS-a 58/03, 85/03, 64/05, 63/07, 49/09 i 61/13) sud je odlučio kao u izreci iz sledećih razloga:

Između parničnih stranaka sporan je osnov i visina tužbenog zahtjeva, odnosno da li navodi sadržani u izjavi tuženog koju je dao televizijskoj kući RTV RS predstavljaju klevetu, te da li je opravdano dosuđivanje nematerijalne štete u iznosu koji je potraživan tužbenim zahtjevom.

Sud nalazi da je potrebno izložiti odredbe materijalnog prava koje se imaju primjeniti u konkretnoj pravnoj stvari tj., odredbe Zakona o zaštiti od klevete (Sl. glasnik RS broj 37/01).

Čl. 1. Zakona o zaštiti od klevete propisana je građanske odgovornost za štetu nanesenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem izržavanja neistinitih činjenica identifikovanjem tog fizičkog ili pravnog lica trećem licu.

Odredbom čl. 1 stav 1 tačka v Zakona o zaštiti od klevete propisano je da sredstva informisana imaju značajnu ulogu u demokratskom procesu, kao javni posmatrači i snabdijevači javnosti informacijama.

Odredbom čl. 3 stav 1 tačka a, prednje navedenog zakona, propisano je da izražavanje znači bilo kakvu izjavu i da uključuje svaki usmeni, pismeni, audio, vizuelni ili elektronski materijal, bez obzira na sadržaj, formu ili način iznošenja ili pronošenja.

Odredbom čl. 5 stav 1 i 2 Zakona o zaštiti od klevete, propisano je da svako poslovno sposobno lice, koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica, iznošenjem ili pronošenjem izražavanja nečeg neistinitog, odgovorno je za klevetu. Na pitanje odgovornosti za klevetu ima se primjeniti odredba čl. 5 stav 3 Zakona o zaštiti od klevete, kojom je propisano da kod izražavanja o pitanjima od javnog i političkog interesa, odgovornost za štetu postoji samo ukoliko je odgovorno lice znalo da je izražavanje neistinito ili je nepažnjom zanemarilo istinitost izražavanja. Kleveta je radnja nanošenja štete ugledu fizičkog ili pravnog lica, iznošenjem ili pronošenjem izražavanja neistinitih činjenica identifikovanjem tog fizičkog ili pravnog lica trećem licu. Predmet klevete, odnosno prenošenje ili iznošenja činjenica, mogu biti samo određene tvrdnje koje se odnose na određeni događaj, radnje, pojave koje su se desile u prošlosti ili sadašnjosti, a čija se istinitost može objektivno utvrđivati i ocjenjivati. Ostale tvrdnje predstavljaju samo vrijednosne sudove i ne mogu se smatrati klevetom. Kleveta je radnja sa posledicom apstraktne opasnosti i za njeno postojanje nije neophodno da je nečiji ugled faktički povrijeđen. Dovoljno je da je poslije iznošenja neistine, postojala mogućnost povrede ugleda, što je uslovima društvenog uređenja, moralnih principa okruženja u kojem tužiteljica živi, pravnog poretka podobno da umanju njenu moralnu i društvenu vrijednost, odnosno da je izloži poruzi i potcjenjivanju.

Član 7 Zakona o zaštiti od klevete, regulisan je standard dokazivanja, odnosno da se pri utvrđivanju odgovornosti za klevetu, potreba za ograničavanjem prava na slobodu izražavanja mora biti jasno utvrđena u skladu sa čl. 10 stav 2 EU Konvencije o ljudskim pravima, ali i sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava.

Članom 13 Zakona o zaštiti od klevete, primjenjuje se u odnosu na štetu prouzrokovanu klevetom putem sredstava javnim informisanjem. Shodno prednjem, u parničnom postupku naknada štete može se dosuditi kao naknada za povredu ugleda, prouzrokovanu klevetom.

Članom 10 stav 1 EU Konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda, propisano je da svako ima pravo na slobodu izražavanje, te ovo pravo uključuje slobodu postojanja sopstvenog mišljenja, primanja ili saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice, dok je stavom 2 istog člana EU Konvencije, propisano da korištenje ovih sloboda povlači sa sobom dužnost i odgovornost i može se usloviti, ograničiti ili sankcionisati u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih sprječavanja otkrivanja obavještenja dobivenih u povjerenju ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

Cilj ovakve građanske odgovornosti jeste da se obezbijedi pravo na slobodu izražavanja koje je zajamčeno Ustavom i EU konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih ljudskih sloboda, a koje je jedno od bitnih osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa, pri čemu se štiti i izražavanje koje može uvrijediti, ogorčiti i uznemiriti sve sa ulogom sredstva javnog informisanja kao javnih posmatrača i prenosioca informacija javnosti.

Radi pravilne primjene Zakona o zaštiti od klevete potrebno je napraviti distinkciju između uvrede i klevete kao dva osnova za naknadu štete. Prvi (uvrede) po odredbama Zakona o obligacionim odnosima, a drugi (klevete) shodno Zakonu o zaštiti od klevete. Klevetničko izražavanje postoji kada štetnik posredno drugim osobama iznosi ili prenosi neistinite navode o prošlosti oštećenog, o njegovom znanju, sposobnosti, ili nečem drugom, a zna ili bi morao znati da to nije istinito. S druge strane uvreda postoji kada se štetnik neposredno obraća oštećenom (usmeno, pismeno, mimikom i sl.) i time mu stavlja do znanja da na njegovoj strani ne postoje one moralne vrijednosti koje mu pridaje bilo lokalna društvena zajednica ili društvena zajednica u cjelini u pogledu njegovog poštenja, prošlosti, znanja, i drugih unutrašnjih vrijednosti, a pri tome zna ili bi morao znati da to nije istinito.

Iz provedenog materijalnog dokaza audio video snimka (na CD-u) utvrđeno da je u izjavi koju je tuženi dao RTV RS dana 10.10.2022.godine osvrnuo na izborni proces, na odluku CIK-a o ponovnom prebrojavanju glasova itd. te izjavio-otvoren citat: „gospođa koja je iz SDS-a je viđena juče na Trebeviću sa Šarovićem i time urušila profesionalnost znači u procesu koji se dešava eto ona se sreće sa stranom u tom procesu“-zatvoren citat.

Sporno je da li izneseno izražavanje tuženog predstavlja klevetu u smislu Zakona o zaštiti od klevete, te da li se predmetno izražavanje odnosi na pitanja od javnog interesa. U spornom izražavanju iznesene su primjedbe na rad CIK-a, da nema lično problema sa prebrojavanjem glasova, da su izborne vreće koje su ostavljene u službenim prostorijama CIK-a preko vikenda nekontrolisane, da nije bilo krađe na izborima, histerije, komentarišući poteze opozicije i odluku o ponovnom brojanju glasova, te mišljenju tuženog da je to nelegitimno i da će se na odluku CIK-a o ponovnom brojanju glasova uložiti žalba sudu BiH itd.

U konkretnom slučaju sud smatra da nije dokazano da je tuženi namjerno ili iz nepažnje iznio ili pronio izražavanje koje bi moglo da kako to smatra tužiteljica izazove duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i prava ličnosti, odnosno za pretrpljeni strah. Suprotno navodima tužiteljice, tuženi u spornoj izjavi nije identifikovao tužiteljicu imenom i prezimenom, a da granice prihvatljivog kriticizma su šire kada su u pitanju javne ličnosti, nego kada su u pitanju privatne osobe. Za razliku od privatnih osoba javne ličnosti se neizbježno i svjesno stavljaju pred ocjenu javnosti, a njihove riječi i djela su izložene pažljivom ispitivanju javnosti, pa stoga moraju pokazati i veći stepen tolerancije. U konkretnom slučaju je bitno postizanje pravične ravnoteže između opšteg interesa i slobode izražavanja. Parnične stranke su javne ličnosti, da bi postojala odgovornost za klevetu da je dio sporne izjave objavljen u javnom interesu, da ne obrađuje isključivo pitanje privatnog života tužiteljice, nego da se u najvećem dijelu odnosi na rad CIK-a, a čl. 3. Zakona o zaštiti od klevete propisuje da se ovaj Zakon tumači na takav način da se primjenom njegovih odredbi u najvećoj mjeri obezbjeđuje princip slobode izražavanja. Dovođenjem u kontekst ovog slučaja sa praksom Evropskog suda za ljudska prava može se utvrditi da se radi o društvenom problemu vezano za uopšte vladavinu prava u BiH i da se stoga može potvrditi opravdanost kritičkog osvrta tuženog na rad CIK-a, odnosno njihovu odluku da prije proglašavanja preliminarne rezultata izbora izvrši ponovno brojanje glasova u RS-u. Pri tome je sud cijenio i način, oblik i vrijeme pronosnja izražavanja, pa je tako utvrđeno iz audio-video izjave tuženog da je isti **uzgredno** samo u

jednom dijelu svoje izjave sa otvorenim citatom „gospoda koja je iz SDS-a je viđena juče na Trebeviću sa Šarovićem i time urušila profesionalnost znači u procesu koji se dešava eto ona se sreće sa stranom u tom procesu“-zatvoren citat, tj., da tužiteljica nije bila centralna tema spornog izražavanja i da sud smatra da tužiteljica nije imala nikakvih posledica u smislu radno-pravnog statusa, odnosno nematerijalne štete. Dakle, sud je cijenio da sporno izražavanje doprinosi raspravi od javnog interesa, (izbori i izborni zakon u BiH, ponovno prebrojavanje glasova prije donošenja odluke CIK-a o preliminarnim rezultatima glasanja itd.) i da je sporna izjava u vezi sa javnim interesom; te da je izneseno izražavanje bilo razumno (čl. 6. stav 1. tačka v) Zakona o zaštiti od klevete).

Činjenica da su društvene mreže-portali objavljivali naslove BL portal: Dodik odlučan: SNSD neće prihvatiti ponovljene izbore, princip news: Članovi CIK-a Šarovićeva savjetnica i kadar PDP, banjaluka.net: Ko su novi članovi CIK-a: Jovan Kalaba bio na izbornim listama PDP-a, Vanja Bjelica savjetovala Šarovića, odnosno kako izjavi tužiteljica u svom iskazu da je na portalu Klix.ba tuženi izjavio da tužiteljica ruši Republiku Srpsku se ne mogu povezivati sa izjavom tuženog koji je dao RTV RS dana 10.10.2023.godine. Tuženi je kao što je u prednjem dijelu obrazloženja ove odluke navedeno se u svojoj izjavi prevashodno fokusirao na odluku CIK-a o ponovnom prebrojavanju rezultata glasanja i da je na početku svoje izjave izjavio otvoren citata: „ja lično nemam problema sa ponovnim prebrojavanjem glasova“ – zatvoren citat a to što su naslovi portala i sadržaji objavljeni pod tim nazivima i sadržajima su po mišljenju suda stvar uređivačke politike tih prednje navedenih portala.

Takođe, dio izjave tužiteljice kojom je tuženi kako izjavi komentarisaio njen privatni život na nekoj od press konferencija ničim nije dokazan, pa je sud shodno pravilu o teretu dokazivanja iz čl. 123. ZPP-a prednje navode tužiteljice smatrao paušalnim.

S obzirom da je sud u konkretnom slučaju zaključio da iz dijela izjave tuženog koji se odnosi na tužiteljicu ne postoje klevetnički navodi to nisu od uticaja na drugačije odlučivanje nalazi vještaka prim. dr. Mihajlović Danilo, mr.dr. Česir Alem, mišljenje Privatne Psihijatrijske ordinacije dr.Kučukalić od 11.10.2023 god.

U kontekstu čl. 200. Zakona o obligacionim odnosima uvreda postoji kad se štetnik neposredno obraća oštećenom (u konkretnom to nije slučaj), te sud cijeni da dosuđivanje nematerijalne štete nije opravdano ni u skladu sa čl. 200. stav 2. ZOO-a, i ne bi bilo svrsishodno vodeći pri tom računa da ova naknada ne može pogodovati težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom polazeći od načela primjerenosti i solidarnosti.

Sloboda izražavanja je bitan temelj demokratskog društva, te se ista uz sve granice, a shodno odredbi čl. 10. stav 2. EU Konvencije o ljudskim pravima i slobodama ne odnosi samo na informacije koje su pozitivne ili se smatraju neuvredljivim, već i na one koje „vrijeđaju, šokiraju ili uznemiravaju“, a što je osnova demokratskog društva. Sud smatra s obzirom da je tužiteljica javna ličnost da mora biti spremna, pa tako i na negativne tvrdnje, mišljenja i vrijednosne sudove – komentare. Iz citiranih normi materijalnog prava, prakse Evropskog suda za ljudska prava, jasno je da u predmetima naknade štete usljed klevete

potrebno voditi računa o više okolnosti koje čine odlučne činjenice za utvrđivanje odgovornosti za naknadu nematerijalne štete u svakom konkretnom predmetu.

Sud je cijenio materijalne dokaze tuženog, sa napomenom da nije jasno zbog čega se isti poziva na sadržaje koje su objavili **princip news** pod naslovom „Članovi CIK-a Šarovićeva savjetnica i kadar PDP, odnosno **banjaluka.net** pod naslovom „Ko su novi članovi CIK-a Jovan Kalaba bio na izbornim listama PDP-a, Vanja Bjelica savjetovala Šarovića.“ Prednje navedeni naslovi nisu izgovoreni od strane tuženog, odnosno naslovi i sadržaji tekstova su slobodno interpretirani od strane redakcijskih – uređivačkih kolegija prednje navedenih portala **princip news** i **banjaluka.net**.

Kodeks za štampane o online medije u BiH propisuje da su novinari, urednici i izdavači štampanih i online medija u BiH imaju obavezu da prema javnosti održavaju visoke etičke standarde, i da je dužnost istih da poštuju potrebe građana za tačnim, korisnim, pravovremenim i relevantnim informacijama. Novinari i urednici izvještavaju će samo na osnovu činjenica čiju su tačnost i istinitost utvrdili učinivši legitiman napor kontaktiranja sa više od jednog izvora, čl. 7. Kodeksa propisuje da novinari i urednici imaju pravo da objave tekst bez stava ili mišljenja druge strane ako u razumnom roku nisu dobili odgovor na svoj upit, naročito u slučajevima kada je upit upućen zvaničnim institucijama.

Član 8 Zakona o zaštiti od klevete propisuje da je oštećeni dužan da preduzme sve bitne mjere da ublaži štetu uzrokovanu izražavanjem da štetniku podnese zahtjev za ispravku tog izražavanja.

Izvedenim dokazima utvrđeno da tužiteljica nije tražila kako od tuženog tako i urednika BL portal, odnosno princip news i banjaluka.net, klix.ba da izvrše ispravku dijela sadržaja koji se odnosi na tužiteljicu, a za koje smatra da predstavljaju klevetu.

Sud je cijenio izjavu tužiteljice, smatrajući istu kontradiktornom u dijelu izjave kojim izjavi da je sadržaj portala naslova odgovara izjavi tuženog („Bjelica na Trebeviću sa Šarovićem dobila instrukciju, „Bjelica ruši Republiku Srpsku“). Naime, kada se dovede u uzajamnu vezu dio izjave tuženog koji se odnosi na tužiteljicu sa naslovima koje je izgovorila tužiteljica u svom iskazu, utvrđeno je da tuženi nije izjavio da je tužiteljica dobila instrukciju od Šarovića kako da radi odnosno da nije izjavio da tužiteljica ruši Republiku Srpsku. Kao što je u prednjem dijelu obrazloženja navedeno tuženi je u izjavi za RTV RS dana 10.10.2023 god, u dijelu izjave koja se odnosi na tužiteljicu izjavio otvoren citat: „...Gospođa koja je iz SDS-a je viđena juče na Trebeviću sa Šarovićem i time urušila profesionalnost znači u procesu koji se dešava eto ona se sreće sa stranom u tom procesu“- zatvoren citat. Po mišljenju suda to je vrijednosni sud koji ima tuženi o tužiteljici i ne može se smatrati klevetom.

Sud je cijenio izjavu svjedoka Šarović Mirka za koju smatra da je istinita i neprotivrječna samoj sebi ali ista iz prednje navedenih razloga nije mogla uticati na drugačije odlučivanje.

Sud je takođe cijenio sadržaj portala BL portal pod naslovom „Dodik odlučan SNSD neće prihvatiti ponovljene izbore“ jer tuženi kao što je u prednjem dijelu obrazloženja navedeno

nije izjavio u dijelu svoje izjave (izjava za RTV RS dana 10.10.2023.godine) koja se odnosi na tužiteljicu da je „dobila uputstva kako da radi“. Znači, utvrđena je kontradiktornost interpretiranog dijela sadržaja portala BL portal koji se odnosi na tužiteljicu sa dijelom izjave tuženog koji se odnosi na istu.

Odlučujući o troškovima postupka, s obzirom na postignuti uspjeh u parnici, sud je odlučio primjenom čl. 386. stav 1. ZPP-a, kojim je određeno da stranka koja u cjelini izgubi parnicu, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi troškove.

Kako je tuženog zastupao punomoćnik advokat, odlučio o tom dijelu troškova tuženog primjenjujući Tar. br. 2., 9. i 12. i čl. 9. stav 4. i čl. 14. stav 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. glasnik RS 45/06-68/05) na ime sastava odgovor na tužbu u iznosu od 480,00 KM, sastava obrazloženih podnesaka od 25.03.2024.godine, 10.05.2024.godine, i 26.08.2024.godine u iznosima od po 480,00 KM x 3 = 1.440,00 KM, troškova zastupanja na ročištima (17.10.2024.godine) od 480,00 KM, nagrada za vrijeme 3,5h odsustva iz kancelarije + naknada za troškove prevoza (360 km) 30% 1 lit MB 95/98 = 252,00 KM, tj. ukupno troškovi tužiteljice nastali vođenjem ove parnice u iznosu od 2.172,00 KM, dok je više preciziran troškovnik isti odbio kao neosnovan, jer punomoćnik tuženog nije dostavio uvjerenje o PDV-u. Iskazani trošak punomoćnika tuženog na ime odgovora na žalbu nije neophodna radnja koju je izjavio na žalbu tužiteljice, a povodom rješenja ovog suda od 01.03.2023.godine, kojim se isti oglasio mjesno nenadležnim, jer je rješenjem drugostepenog suda ukinuto i vraćeno ovom sudu na odlučivanje.

Rok za izvršenje činidbe, određen je shodno čl.179 stav 2 ZPP-a.

SUDIJA

Veljeko Bosović

POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Okružnom sudu Istočno Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema iste putem ovog suda u tri primjerka.

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Mr Goran Bubić

Banja Luka, ul. Marije Bursać 1; PDV: 503909850009; JIB: 4503909850009
Tel: ++ 387 (0)51 218 828, 218 011, 218 966, Faks: 218 006; Mobile 065 514 410
web: www.advokatbubic.com; e-mail: info@advokatbubic.com

ПУНОМОЋ

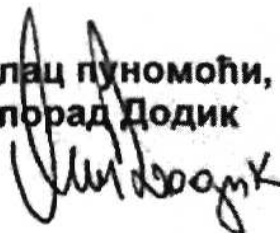
За мр Горана Бубића адвоката из Бања Луке, да властодавца госп. Милорада Додика, рођ. 12.03.1959.године, са пребивалиштем на адреси Лакташи Карађорђева бб, заступа у поступку подношења индивидуалне представке, приговора, жалбе, апелације или било којег другог правног средства Централној изборној комисији Босне и Херцеговине (ЦИК БиХ).

Правно средство се може поднијети против било које одлуке/рјешења/акта ЦИК БиХ који се може повезати са кривичним поступком који се против Милорада Додика води пред Судом Босне и Херцеговине под пословним бројем С1 2 К 046070 23 К, по оптужници Тужилаштва Босне и Херцеговине број Т20 0 КТ 0024163 23 од 22.8.2023.године, ради кривичног дјела под називом неизвршавање одлука високог представника из члана 203а Кривичног закона Босне и Херцеговине, у којем су донесене пресуде Суда БиХ од 26.2.2025. године и 12.06.2025.године.

Адвокат је овлаштен предузимати све правне радње у вези са означеним предметом пред ЦИК БиХ, пред Судом БиХ и Уставним судом Босне и Херцеговине, укључујући и захтјеве за издавање привремене мјере.

У Бањалуци,
Дана 04.8.2025.године

Давалац пуномоћи,
Милорад Додик

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Mr Goran Bubić

Banja Luka, ul. Marije Bursać 1; PDV: 503909850009; JIB: 4503909850009
Tel: ++ 387 (0)51 218 828, 218 011, 218 966, Faks: 218 006; Mobile 065 514 410
web: www.advokatbubic.com; e-mail: info@advokatbubic.com

У Бањалуци, 12.08.2025.године

СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У САРАЈЕВУ, Апелационом одјељењу
путем
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Сарајево, ул. Данијела Озме 7

На број предмета: 06-1-07-1-939/25

Против одлуке Централне изборне комисији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ЦИК БиХ) број: 06-1-07-1-939/25 од 06.08.2025. године, која је достављена дана 11.08.2025.године, као пуномоћник госп. Милорада Додика, изјављујемо следећу

Ж а л б у

Због:

- повреда управног поступка из члана 35 тачка 6), 36. и др. Закона о управном поступку Босне и херцеговине (у даљем тексту: ЗУП БиХ);
- повреде одредаба члана 80 став 4, 87 и др. Устава Републике Српске (који је усклађен с Уставом Босне и Херцеговине),

с приједлогом да се жалба уважи и оспорена одлука ЦИК БиХ од 06.08.2025. године поништи и предмет врати на поновни поступак ЦИК БиХ.

Р а з л о з и з а ж а л б у

1. Допуштеност и благовременост жалбе

Оспореном одлуком ЦИК БиХ од 06.08.2025.године Милораду Додику (у даљем тексту: жалитељ) утврђен је престанак мандата председника Републике Српске са даном 12.06.2025.године. Одлука је образложена мјером безбједности престанка функције председника Републике Српске која је жалитељу изречена од стране Суда Босне и Херцеговине у кривичном поступку под пословним бројем С1 2 К 046070 23 К пресудама од 26.2.2025. године и 12.06.2025.године.

Против одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године жалбу подноси пуномоћник/бранилац жалитеља на основу пуномоћи од 04.08.2025.године достављене уз захтјев пуномоћника/браниоца поднесеном ЦИК-и БиХ 06.08.2025. године, у истом предмету ЦИК БиХ број: 06-1-07-1-939/25. Значи да је жалба дозвољена јер је предаје овлаштени пуномоћник.

Жалба се подноси благовремено јер је одлука која се оспорава жалбом достављена 11.08.2025.године, а жалба се предаје пошти, препорученом пошиљком, данас 12.08.2025.године.

2. Одређивање ретроактивне примјене појединачног акта чини тај акт незаконитим

Чини се вјероватним да је за ЦИК БиХ питање суштинске уставности и законитости у основи маргинализовано, односно није ни расправљано о њему.

Изгледа је једино у Босни и Херцеговини могуће да се појединачан акт, који производи озбиљне правне посљедице уручује жалитељу 04.08.2025. године, а да производи посљедице од 12.06.2025.године?

Дио јавности у држави ће рећи нека се право (какво-такво) остварује таман свијет пропао (*fiat iustitia pereat mundus*), а ЦИК се формалистички позива на одредбу члана 115 КЗ БиХ. Ова одредба ни на који начин не допушта нити оправдава ретроактивност њене примјене. Одредба члана 115 КЗ БиХ је *in abstracto* на мјесту, али се њоме не може правдати да се одређен појединачан акт, као што је оспорена одлука, примјењује ретроактивно, јер се тиме крше основни стандарди владавине права.

Према уставно-судској пракси ретроактивност је дозвољена само у двије чињеничне и правне ситуације: (1) када то природа правног односа допушта и (2) када је ријеч о новчаним обавезама.

У овом случају није ријеч о наведеним ситуацијама. Природа уставног мандата предсједника Републике Српске, у овом случају очекивана уставна активност жалитеља у периоду од 12.06.2025.године, па до 04.08.2025.године (укупно 52 дана), произвела је низ правних посљедица у Републици Српској, како када су у питању општи акти, попут указа о проглашењу закона, тако и појединачни акти из надлежности предсједника Републике. Шта с тим?

Кога брига за правне посљедице у периоду од 12.06.2025. године па до 04.08.2025. године? Колико је закона изгласано у Народној скупштини Републике Српске и указа потписано за ових 52 дана? Предње се не може занемарити. Оспорена одлука очигледно превиђа посљедице ретроактивности њене примјене која није прихватљива за ову правну ситуацију. Чини се вјероватним да је потпуно занемарена извршност одлуке, у корист правоснажности, о чему се ћути и у диспозитиву (и образложењу) одлуке што је чини незаконитом.

Зато сматрамо да се жалба треба уважити и оспорена одлука поништити и само по овом основу јер је нужно да се у диспозитиву разјасни питање престанка мандата у односу од када саме посљедице престанка мандата обавезују.

Уосталом, и у поступку доношења закона није нужно да се исти примјењује рачунајући од дана ступања на снагу закона, већ је могућ и каснији дан почетка примјене, што се у пракси и догађа. Па зашто се то не би односило и на појединачни правни акт. У овом случају на оспорену одлуку.

3. Обавезност изузећа члана ЦИК БиХ

Стални члан ЦИК БиХ госп. Вања Бјелица-Прутина је у парничном спору са жалитељем. По њеној тужби се пред Основним судом у Сокоцу води парнични поступак против жалитеља у предмету под пословним бројем 89 0 П 083672 23 П, а суд је донио првостепену пресуду којом је одбијен тужбени захтјев, а госп. Вања Бјелица-Прутина је поднијела жалбу против првостепене пресуде.

Докази: пресуда Основног суда Соколац број: 89 0 П 083672 23 П од 12.10.2024.године (прилаже се уз жалбу)

Према сазнању жалитеља стални члан ЦИК БиХ госп. Вања Бјелица-Прутина, по струци правник, а раније и адвокат, учествовала је у доношењу жалбом оспорене одлуке иако је у судском спору са жалитељем. Разумно је закључити да због актуелног парничног поступка постоји непријатељско расположење именоване према жалитељу, па је нејасно зашто се овај члан ЦИК БиХ није сам изузео од гласања у смислу чланова 35, 36, 37 и др. Закона о управном поступку БиХ (даље у тексту: ЗУП), који је сходно примјењљив на предметни поступак који води ЦИК против жалитеља.

У овом случају ријеч је о приватно-правном односу члана ЦИК и жалитеља који је проистекао из парничног поступка, па се очигледно ради о обавезном изузећу (искључењу службеног лица од одлучивања) из члана 35 тачка 6) ЗУП, ради постојања „...другог пословног односа“. Однос члана ЦИК и жалитеља је очигледно приватно-правне природе и одговара сврси и циљу одредбе члана 35 тачка 6) ЗУП БиХ.

У овом случају постоје „друге околности“ за искључење полазећи од сврхе и смисла одредаба ЗУП које регулишу изузеће (члан 36 и др. ЗУП БиХ). Зато жалитељ сматра да је именована требала бити изузета/искључена од одлучивања приликом доношења одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године, која се оспорава овом жалбом.

Треба нагласити да се парнични поступак по тужби члана ЦИК против жалитеља управо тиче околности у вези са изборним процесом 2022. године, и улогом госп. Вање Бјелица-Прутина у доношењу одлуке о поновном бројању гласова баш за функцију предсједника Републике Српске, а које се испоставило непотребним јер су се резултати новог бројања гласова у организацији ЦИК поклапали с ранијим резултатима бројања у гласачким одборима.

По схватању пуномоћника парнични поступак је апсолутно релевантан за искључење именованог члана ЦИК из процеса доношења одлуке која се оспорава жалбом из разлога што парнични поступак није покренуо жалитељ, већ је поступак покренут мимо воље жалитеља. Значи да је постојећи парнични спор разлог за изузеће стваран, произведен вољом члана ЦИК, а није фингиран од стране жалитеља, да се створи привид разлога за изузеће. Напокон, разлог за изузеће је увјерљивији и због чињенице да члан ЦИК у првостепеном поступку није успјела са тужбеним захтјевом.

4. Престанак мандата према оспореној одлуци је у противности с Уставом Републике Српске

По схватању пуномоћника сваки правни поредак не укључује само међусобну конзистентност појединачних аката надлежних органа, укључујући и судске одлуке, већ и сагласност појединачних аката, као што је оспорена одлука, са уставним поретком државе.

Као што је познато и ваљда неспорно, уставни поредак у Босни и Херцеговини (БиХ) регулисан је Уставом БиХ и уставима ентитета – уставима Републике Српске и Федерације БиХ. Устав Републике Српске усклађен с Уставом Босне и Херцеговине и по ставу Венецијанске комисије.¹

Из садржине образложења жалбом оспорене одлуке закључује се да редован четворогодишњи мандат предсједника Републике жалитељу престаје тек у октобру 2026. године. Устав Републике Српске јасно прописује начин престанка мандата предсједнику Републике у одредби члана 87 став 1 која гласи:

„Предсједнику Републике престаје мандат прије времена на које је биран у случају оставке или опозива.“

Значи да је оспореним појединачним актом утврђен престанак мандата предсједника Републике на начин који је супротан Уставу Републике Српске.

Осим тога, правно је неприхватљиво инкриминисати поступање уставног предсједника Републике Српске по Уставу РС.

У чињеничном опису осуђујућег дијела пресуде Суд БиХ од 26.2.2025.године, која је у доказима предмета, наводи се:

„Милорад Додик, као службена особа у институцији Републике Српске, у својству Предсједника Републике Српске, **користећи овласти прописане чланом 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске** („Службени гласник

¹ Пуни назив је Европска комисија за демократију путем права, са сједиштем у Венецији, гдје се одржавају пленарне сједнице, са секретаријатом у Стразбуру, основана је на 10. маја 1990. године на 86 сједници Комитета министара Савјета Европе. Њен основни мандат је управо код усвајања устава који су у складу са стандардима европског уставног наслеђа.

РС“, број: 21/1992...) донио Указ о проглашењу Закона о измјени Закона о објављивању закона и других прописа Републике Српске ... на начин да је исти својеручно потписао, који Закон је усвојила Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној 21.06.2023.године... као и Указ о проглашењу Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине ...који Закон је усвојила Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној дана 27.06.2023.године..." (тачка 2 изреке пресуде, стр 7).

Разумно је упитати како било ко може починити кривично дјело ако неспорно користи уставно овлашћење и према самом чињеничном опису у пресуди? **Кривично дјело се може извршити злоупотребом овлаштења, прекорачењем овлаштења (чињењем), али и невршењем овлаштења (нечињењем), али никако „вршењем овлаштења“ и то још „уставног овлаштења“.**

У овом случају наводним кривичним дјелом кривично право служи као инструмент политичког притиска, а не средство владавине права. Ако функционер поступа у складу с уставом ентитета, то не смије представљати кривично дјело. Члан 203а КЗ БиХ у овом контексту није у сагласности са темељним правним и уставним принципима Босне и Херцеговине, ако предпоставља могућност инкриминације и у случају вршења овлаштења из Устава Републике српске, као што је случај са осудом жалитеља.

Зато је ЦИК БиХ, прије доношења оспорене одлуке требао размотрити општа питања уставности и законитости, а не само формално антиципирати пресуде Суда БиХ од 26.2.2025.године и 12.06.2025.године. Ово није у питању однос једног појединог акта (судске пресуде) према другом појединачном акту (одлука ЦИК о престанку мандата) већ магистрална питања уставности и правне сигурности, а тиме и владавине права.

5. Евидентне дилеме у погледу примјене начела непристрасности

Као што је познато важан је став опште јавности да сви јавни органи који одлучују о правима и обавезама субјеката права одражавају не само утисак независности већ и утисак стварне непристрасности. Не само у судском, већ и у другим, па и у управном/административном поступку, какав је предметни поступак који води ЦИК БиХ. У овом случају у питању је јавност која је жалитељу дала повјерење на непосредним и тајним изборима, да обавља дужност предсједника Републике Српске.

С друге стране, када је у питању (не)пристрасност у поступцима против жалитеља ријеч је о очигледно правно неприхватљивим ситуацијама у тим поступцима. Без обзира што у Босни и Херцеговини постоје бројне судије и службена лица која се ни на који начин не могу повезати са жалитељем, у смислу начела непристрасности, ипак су у поступцима против жалитеља поступали судије, ево и члан ЦИК, који се због ранијих неспорних догађаја могу повезати са жалитељем.

Укључујући и поступање госп. Шмита. Ти догађаји су угрозили начело непристрасности.

Ова пристрасност је очигледна у активностима нелегитимног госп. Кристијана Шмит који намеће кривично дјело из члана 203а КЗ БиХ, циљано против жалитеља. Онда на конференцији у Бечу, 10. новембра 2023.године, госп. Шмит изјављује:

„Можете ли имати активну и ефективну политичку структуру која одлучује, доноси једногласну одлуку и да људи као што је овај Милорад Додик, за кога се сматра да је понекад врло близак господину Лаврову, сједи за столом као и ми? Ја не могу.”

Страни држављанин, де јуре очигледно нелегитиман, наступа лично и осветнички према жалитељу, зато што госп. Шмита Руска Федерација, а ни Републике Кина, као сталне чланице СБ УН, не признају да је легитиман високи представник у БиХ. Не признаје га ни Република Српска јер га СБ УН није потврдио за високог представника на сједници СБ УН од 22.7.2021. године. Какве везе ово осветничко понашање госп. Шмита има с улогом медијатора међу странама, како регулише Анекс 10 Општег оквирног споразума за мир у БиХ?

Дакле, поступак одузимања мандата не подржава владавну права већ представља лични обрачун странца са жалитељем - непослушним уставним политичким представником народа, који га с правном аргументацијом, а не произвољно, не признаје за високог представника у БиХ.

У вези с (не)пристрасношћу подсећамо да у кривичном поступку оптужницу против жалитеља потврђује судија за претходно саслушање, о чијим правима је жалитељ одлучивао у својству српског члана Председништва БиХ, на основу одредаба чл. V.3.б) Устава БиХ. Жалитељ се писмено противио избору судије у Стални кривични суд у Хагу, а судија није изабрана. Ова чињеница је неспорна.

Исто тако, поступајући судија појединац, као ранији тужилац у Тужилаштву БиХ, заједно са неколико других тужилаца, писмено је тражила да се кривично процесуира жалитељ, због његових наводних најаву рушења институција БиХ. То се наводи у тексту „Пубуна у Тужилаштву БиХ: Четрнаест државних тужилаца од Гордане Тадић тражило процесуирање Милорада Додика, она обманула јавност да је формирала предмет“ (извор портал: истрага.ба од 18.10.2021.године). Такође, ни ово није спорно, а из ове чињенице слиједи да је првостепени судија због свог ранијег става према жалитељу, имала неку врсту предрасуде о кривици жалитеља.

Напокон имамо понашање сталног члана ЦИК БиХ госп. Вање Бјелица-Прутина која је у личном, приватно-правном парничном спору са жалитељем и очигледно није задовољна првостепеном судском одлуком по тужби против жалитеља, па не

може непристрасно поступати у односу према жалитељу када наступа као члан ЦИК БиХ у овом предмету против жалитеља.

Дакле, евидентан је пропуст који је довео до незаконитости оспорене одлуке због учешћа у раду ЦИК БиХ госп. Вање Бјелица-Прутина који би требао уважити Суд БиХ, како је образложено у жалби.

Пуномоћник на крају жели констатовати, па и упитати, зар у Босни и Херцеговини није могуће да о правима и обавезама уставно изабраног предсједника Републике Српске одлучују судије и службена лица који нису лично инволвирани у однос са госп. Милорадом Додиком, и истовремено нису задовољна тим односом. Имају непријатељски став према њему. Разумно је упитати да ли је то владавина права, ако постоји озбиљна вјероватноћа, не само индиција, да госп. Шмит, судије и службена лица у поступцима против жалтеља одлучују „и у својој ствари“, због непријатељског односа према жалитељу проистеклог из неспорних ранијих догађаја.

Бирачи нису овце, истина је у бирачкој кутији, па се поступци који поништавају вољу грађана, и не подржавају владавини права требају нападати свим расположивим правним средствима. Нити је етички, ни законито на овакав начин супституирати вољу већинског изборног корпуса који држи до слободе народа и грађана, не подаништва неком странцу и пратећим центрима моћи у сврху постизања политичких циљева који немају упориште у правном поретку БиХ, посматраног у цјелини.

У коначном се предлаже уважавање жалбе и поништавање одлуке ЦИК БиХ од 06.08.2025.године, како је образложено у жалби.

Прилог: 01 (један), као у жалби

Пуномоћник,

Subić Jovan

